

Txosnen geroa

KIMETZ ARANA BUTROE
BARATZEZAINA

Bertako osagai ekologikoekin egin dako pizzak izan dira aurten hemengo txosnetako afarietako berrikuntza arrakastatsuenak. Bi txosnek elkarrekin antolatu dituzte elikagaien prestakuntza lanak eta gauean batzuk pizzak egiten ari ziren bitartean besteek bokatak eskaini dituzte. Sukaldeko irabaziak bion artean partekatu dituzte.

Txosnak gauez ez ezik egunez ere ireki dituzte, gosariak eman eta familiarientzako kultur eskaintza antolatuzko. Adinekoetatik, familia, gazte eta haurretara, zabalagoa da txosnagunean dabilen jende multzoa.

Euskararen presentzia mezu guztietan bermatzeko adostasuna lortu da partaide guztien artean, eta hizkuntzari erabilera emateko euskaraz antolatu dira familia eta gazteentzako ekimenak. Berdintasun lantalde bat ere sortu da, txosnagunea denontzat espazio seguru izateko eta espazio publikoan, kirol zein kultur ekimenetan, genero berdintasunerako urratsak emateko.

Energia kontratua Goienerrekin egin dute zenbaitek eta gunearen energia kontsumoa murriztu eta autonomia irabazteko ideiak lantzen ari da udala, arlo horretan ikasketak egiten ari diren gazte batzuekin.

Herrira iritsi diren emigrante berriei gunea nola eskaini ere pentsatzen ari dira, guztion gozagarri den espazioa sortzeko.

Izan zitekeen, baina oraindik gure txosnagunea ez da halakoa. Hiriburuetako konpartsa, peña eta elkarte askotan belaunaldi aldaketa gertatu den arren, besteetan badira errelebo faltaz ardura postuetan hamarkadak dirauten pertsonak eta txanda bolondresak lortzeko zailtasunak dituztenak. Horrek kolokan jartzen du espazioaren geroa, eta aldatetarako eskatu.

80ko hamarkadako euskal rockaren giroan erakunde ezberdinek herriko bazterrean txosnak ezartzea erabaki zutenetik, periferiatik jaietako espazio nagusi bihurtzera, bidea egin dute txosnaguneek. Baina nola eraiki alternatiba gaurko zentralitatean?

Red Bulla saldu ala ez, edo txartela-rekin ordaintzeko ezbaian, zaila zaigu eredu berriak imajinatzea. Toki askotan, ordea, txosnaguneak dira erakunde eraldatzaileen eragingune nagusia. Gainera, errepresioari erantzuteko baliabide ekonomikoen beharra murriztu da. Horrek berrasmatzeko aukera ematen die txosna sozial eta politikoei.

Orain urteak, Pepsiren mostradorez osatutako Gazte Mugimenduko karpan gure erakunde iraultzaileak finantzatzeko beste modurik ez ote zegoen galdetu zidan Baxe Nafarroako laborari gazte batek. Iparraldean badira ereduak. Agian bide berritan hasteak ekarriko du behar den errelebo, berritze eta ilusioa. ●

Tokiz aldatzea

CASTILLO SUÁREZ
IDAZLEA

Tarteka burutara etortzen zaidan irudi bat da. Maddi Barberrek berreskuratutakoa da, bere dokumentaletako batean. Itoizko urtegia egin zuten garaikoa. Mutil batzuk kamioi txiki batean doaz. Urak hartu dituen lurrez ari dira hizketan. Errepidea erdi estalita dago, eta zuhaitz batzuen adaburuak besterik ez dira ikusten errepide ondoan. Mutilak geratu egin dira ezpondan, eta aitzurrekin zuhaitz batzuk erauzi dituzte beste toki batean jartzeko. Ez dakit non jarri zituzten. Sustriak erroto ote ziren edo idortu ziren. Bertan utziz gero seguruena urak estaliko zituen erabat, edo beharbada erdi agerian geratuko

ziren ametsetako irudia osatuz. Lehen-goan bulegora etorri zitzaidan emakume bat. Loreontzi batean basoko iratze bat zekarren opari, urtetan etxeko balkoian eduki duena. Izan ere, nik beti esaten dut umetan iratzeak ekartzen nituela basotik baina lurrez aldatzen nituenean hil egiten zirela. Etxe atarian daukat iratzea, toki ospelean. Handik ez oso urrutira aitak Oteitzako jaiotetxetik ekarritako pikondoa dago. Inoiz ezer eman ez duena toki hotzegian dagoelako segur aski. Batzuetan ezinezkoa da tokiz aldatzea; beste batzuetan, berriz, uste baino errazagoa. Haatik, beti gara toki batekoak, nahiz eta urak estali. ●